

Priopćenje za medije

Luxembourg, 17. siječnja 2022.

Doprinos EU-a energetskej učinkovitosti u poduzećima nije jasan

U danas objavljenom tematskom izvješću Europski revizorski sud (Sud) poziva na pojašnjenje doprinosa fondova EU-a energetskej učinkovitosti u poduzećima. Revizori su zaključili da financijska sredstva EU-a i dalje nisu u dovoljnoj mjeri povezana s poslovnim potrebama. Iako ih je nemoguće obuhvatiti postojećim okvirom za praćenje, očekivanim rezultatima tih financijskih sredstava vjerojatno će se pružiti tek skroman doprinos ciljevima EU-a u području energetske učinkovitosti. Revizori su, među ostalim, pronašli dokaze koji upućuju na to da je niz projekata mogao uspjeti i bez javne potpore.

Energetska učinkovitost važan je dio ambicije EU-a da do 2050. postane ugljično neutralan. No za njezino ostvarenje i dalje su potrebni znatni naponi, a poduzeća u tome imaju važnu ulogu. Stoga je, uz mjere samih država članica, EU izdvojio znatna financijska sredstva za potporu poboljšanjima energetske učinkovitosti u poduzećima u razdoblju 2014. – 2020.

Revizori primjećuju da se posljednjih godina planirana razina potpore koja se izdvaja u okviru kohezijske politike EU-a smanjila s ukupne omotnice utvrđene na iznos od 3,2 milijarde eura 2016. na 2,4 milijarde eura 2020. Osim toga, većina rashoda koncentrirana je u samo nekoliko država članica. Samo njih pet (Češka, Poljska, Njemačka, Italija i Bugarska) imaju udio od otprilike dvije trećine u ukupnim financijskim sredstvima koja se dodjeljuju za energetske učinkovitost u poduzećima.

„Poboljšanje energetske učinkovitosti poduzeća, neovisno o sektoru u kojem posluju, ključno je želi li EU ostvariti svoj cilj smanjenja razine emisija za najmanje 55 % do 2030.“, izjavio je Samo Jereb, član Europskog revizorskog suda zadužen za ovo izvješće. „Međutim, zasad je stvarni učinak dodjele financijskih sredstava EU-a za energetske učinkovitost poduzeća i dalje nejasan.“

Izvješćem se dovodi u pitanje stvarna dodana vrijednost financijskih sredstava EU-a. Jasno je da bespovratna sredstva EU-a imaju važnu ulogu u slučajevima kada poduzeća donose odluke o ulaganju. No u većini slučajeva ulaganja za koja se financijska sredstva dodjeljuju već su bila planirana. Drugim riječima, mnogi bi se projekti proveli i bez potpore EU-a. Revizori primjećuju da je ulaganje u energetske učinkovitost čak i bez javne potpore općenito učinkovito. Na temelju procjena utvrđeno je da je jeftinije uštedjeti jednu jedinicu energije nego platiti istu količinu

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda. Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

električne energije, najčešće rabljenog izvora energije. Ta je tvrdnja postala još istinitija od nedavnog povećanja cijena energije.

Teško je utvrditi ukupan doprinos koji se ostvaruje financijskim sredstvima EU-a. Revizori primjećuju da na razini EU-a nije moguća procjena uspješnosti: nacionalna tijela imaju pokazatelje, no oni se razlikuju od jedne države članice do druge, a ponekad čak i među programima u istoj državi članici.

U nedostatku konsolidiranih informacija na razini EU-a revizori su izradili vlastite izračune. U njima se procjenjuje da potencijalne uštede koje su u poduzećima ostvarene sufinanciranim projektima čine otprilike 0,3 % napora potrebnih za dosezanje ciljnih vrijednosti EU-a u području energetske učinkovitosti za 2030. Drugim riječima, projektima energetske učinkovitosti koji se financiraju sredstvima EU-a pružit će se tek skroman doprinos ostvarenju ciljeva EU-a.

Kontekst

Direktiva o energetske učinkovitosti ključni je pravni instrument EU-a u području energetske učinkovitosti. U njoj se od država članica traži da uvedu mjere za dosezanje nacionalnih ciljnih vrijednosti u području energetske učinkovitosti, čime će se doprinijeti dosezanju ciljnih vrijednosti na razini EU-a. Države članice u svojim nacionalnim akcijskim planovima za energetske učinkovitost utvrđuju mjere za povećanje učinkovitosti opskrbe energijom te njezina prijenosa i distribucije, kao i mjere primjenjive na krajnje korisnike.

Tematsko izvješće br. 2/2022 „Energetska učinkovitost u poduzećima: neke su uštede energije ostvarene, ali u planiranju i odabiru projekata utvrđeni su nedostaci” dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu).

Sud je 2020. objavio izvješće o [ulaganjima EU-a u energetske učinkovitost stambenih zgrada](#), kao i izvješće o [mjerama EU-a u području ekološkog dizajna i označavanja energetske učinkovitosti](#).

Sud predstavlja svoja tematska izvješća Europskom parlamentu i Vijeću EU-a, kao i drugim zainteresiranim stranama, kao što su nacionalni parlamenti, dionici u predmetnom sektoru i predstavnici civilnog društva. Velika većina preporuka koje Sud iznosi u svojim izvješćima provede se u djelo.

Kontakt za medije

Služba Suda za odnose s medijima: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547